

«ՌՈՒՍՍԻԱՆ ԻՐԱՎԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՆԳԼԻՍԻԱՆ ՑՈՒՐՔ»

Այդ վերահսկող Քերիլին «National Zeitung»-ը մի առաջնորդող յոգուած է հրատարակել, որի մէջ ասում է.

«Այն կարճ տեղեկութիւնը, թէ Օգոստոսի գինուորական շրջանի կառավարիչը և Սթէնքի առաջ գինուորական գործակալը չորս օր իրար ետեւից քննել են Գարգանէլի ամբողջութիւնները և թէ դրանից յետոյ առաջ գինուորակ սուլթանին գեկուցում է առեւկ այդ ամբողջութիւնների գրութեան և մանաւանդ նրանց թիւերութիւնների մասին, քիչ լոյս չի տփուում Սթէնքի իրերի գրութեան վրայ, մանաւանդ երբ մենք այդ անցքը ղեկնէր բրիտանական թրատեացիների ազդեցությանը կողմէն:

«Առաջին անգամը չէ, ի հարկէ, որ սուլթանը օտարերկրի սպաներին առաջարկում է քննել յիշեալ ամբողջութիւնները: Այդպիսի մի յանձնարարութիւն յաճախ ասացել են գերմանական սպաներ, իսկ մի քանի տարի արանից առաջ բեկորական մի գեկներալ (գինուորական յայտնի ինժեներ Քերիլանը), փաղիշահի ցանկութեամբ, ամենամանրագոյնի կերպով քննեց Վասիլի և Գարգանէլի ամբողջութիւնները: Բանը, սակայն, այն է, որ բեկորական գեկներալին սուլթանը մտադրում է հրաւիրել իրեն ծոտ ծառայութեան մասնաւոր, բացի դրանից, Քերիլան մեծ պետութիւն չէ, իսկ ինչ վերաբերում է գերմանական յիշեալ սպաներին, նրանք թրքական ծառայութեան մէջ էին:

«Ներկայումս առաջ սպաները, որոնք չեն էլ մտածում թրքական ծառայութեան մէջ մտնելու, բացառակի կերպով հրաւիրուած էին սուլթանից քննելու համար հարաւային ջրանցքի ամբողջութիւնները, այսինքն այն ջրանցքի, որը գլխաւորապէս պահպանում է մոտոր Միջերկրական ծովի կողմից, որից յետոյ նրանք գեկուցում պիտի տային սուլթանին ամբողջութիւնների գրութեան մասին: Այդ սպաների թումն է առաջ հենց այն գինուորական շրջանի շտաբի կառավարիչը, որի երեսը գլխաւորապէս դարձրած է ղեկի Վասիլի:

սակ լուրերով կատարել կըստանան ինձ այս անիւրանները: Դուրս կորիք այստեղից, յանկարծ գոռաց նա իւր ամենասիրելի հրամանատարի վրայ, — դուրս կորիք այս տեղից... թէ չէ... և հանելով թուրը կատարաբար սկսեց կտրել իւր թանկագին, փառաւոր վրանը:

Այլ-Մուրադան կայծակի արագութեամբ անյայտացաւ: Խանն միեւնոթները երկար ժամանակ լուսն էին, թէ ինչպէս նա բարկութիւնից խելագարուած, վրանի մէջ գտնուած բոլոր իրերը ոչնչացնում էր, գոռում, աղաղակում էր, մինչև որ ուժասպառ լինելով անգեղայնացած փռուեց յատակի վրայ:

II.

Թաթար մուլա-Սալիմը կամաց կամաց մօտենում էր քաջամարտիկ արագիւնների սահմանին: Մահմեդական կրօնաւորն այնքան էլ հանգաւոր չէր զգում իրեն, ակամայ յիշելով թէ ինչպէս վեց տարի առաջ արագիւնները կտրել-կտոր էին արել մի թաթար մուլայի, այն բանի համար՝ որ նա խաւի պատուիրել էր մոռանալ կառապաշտութիւնը և հաւատարմի մնալ իսլամին: Այդ միջնադէպը յիշելով սարսուղ ցնցեց մուլա Սալիմը... Եւ ձեռք կըսկըսեմ ասացանք... թէ կողմ դուր ձիուն երկրպագեցէ... այդ միջնոյն է ինձ համար: Նրա մարմնը յորհորդին այլ բան էր պատում և երբ ոտք դրաւ չերքանքի հողը, նրա գործելու ծրագրին արդէն պտտաւ: Եւ երբ մուլա-Սալիմը իշխանական սուլը մանկելով ուղեւորուեց ղեկի Ուլապա եղբայրների տունը նրա կերպարանքն ուրախ արտայայտութիւն ստացաւ: ձիւն այդ ժամանակ

որը պատկանում է իրենց պատերազմական պատրաստութեամբ ամենից աւելի նշանաւոր շրջանների թուին: Մի-թէ ով և ինչ կարող էր մտածել, որ սուլթանը, ներկայ հանգամանքներում, կրկին օրինակ Մուլայի կամ Սեփյա-տտի անգլիական մասնագէտների և նրանց կրթանէլեր Վասիլի ամբողջութիւնների քննութիւնը, էլ չենք ասում Գարգանէլի ամբողջութիւնները:

Այս բոլորից յիշեալ լրագիրը եզրակացնում է, որ սուլթանը ներկայումս անսահման վստահութիւն ունի ղեկի Ռուսիան:

«Հնօրեայ այն նաւերը, որոնք պահպանում են թրքական ջրանցքները, չեն կարող վերանորոգուել մի ակնթարթում, ուստի և երբ նրանց գրութիւնը քննելու համար սուլթանը առաջ սպաներ է հրաւիրում, դա նշանակում է, որ նա հաւատացած է, թէ որքան ամուր են իւր ղեկի Ռուսիան ունեցած վստահութեամբ իր յարաբերութիւնները: Գործողութեան այդպիսի եղանակը կատարելապէս բացատրում է Անգլիայի քաղաքականութեամբ, որը իւր երկու մի-նիստութիւնների օրօք անդապար ձրդ-տում էր քաղաք և քաղաք անել Օսմանեան կայսրութիւնը կամ ներքին խառնու-թիւններով, կամ եւրոպական համա-խորման միջոցով: Եթէ Վասիլիի տփել-րին մինչև անգամ պահպանուէին ղեկի Ռուսիան ունեցած նախկին անվստահութեան մնացորդներ, այդ մնացորդ-ներն այժմ կըջրմային մասամբ անհրաժեշտութեան գործութեամբ և մասամբ այն պատճառով, որ հաշուի կ'առնուէր, թէ Ռուս-Ֆրանսիական արեւելեան քաղաքականութեամբ եւսպետական դաշնակցութեան ցոյց տուած աջակցութիւնը խիստ հաստատ գրաւական է խաղաղութեան պահպանման համար:

«Բացի դրանից այս ղեկը ցոյց է տալիս, որ ջրանցքների փակումը Ռուսիան ոչ թէ պատուար է նկատուած, այլ յենարան իւր գրութեան համար, մանաւանդ, որ Ռուսիան, որի նաւախմբերը Խաղաղական օվկիանոսում և Միջերկրական ծովում կարող են ֆրանսիական նաւախմբերի կողմից էական օգնութիւն ստանալ, նպատակաւորմար է համարում

նակ Ջան-Ղիշը Անգլիկոսի հանապաճ էր ձգում ղեկի արշաւանք:

— Սպասում եմ, որ հարուստ աւարով վերադառնա, սիրելի եղբայր, — ասաց մեծ եղբայրը և կամենում էր տուն մտնել, երբ բակը մտաւ մուլան:

— Այլահի օրնութիւնը լինի այս տանը վրայ, — ձիւն լինելով սուսը մուլան և խոնարհելով ուղեւորից երկու եղբայր-ներին:

— Ողջոյն քեզ, բաղձալի հիւր: դա լուսնով բարի, — պատասխանեց մեծ եղբայրը: — մալիք մեր կտուրի տակ և եղիք մեր բարի հիւրը:

— Գերբէնդից սկսած մինչև Անափա հռչակուած է Ուլապա իշխանների անունը և բաղձալը է այն մահկանացուն՝ որ աշքով կրտսերի նրանց: Այժմ ինձ, մահկանացուիս, վիճակուեցաւ այդ բաղձը:

Անգլիկոսը՝ որ պատրաստուած էր ձի նստելու, ակամայ մնաց կանգնած: «Ինչ մարդ է այս, մտածում էր նա. թաթար մուլա թէ ինչ է: Արդեօք սա էլ նոր կարգեր մտցնելու համար է եկել: Եթէ այդպէս է, անշուշտ սա էլ կեն-թրակուի այն մուլայի ճակատագրին՝ որին ամբողջ պատառ պատառ արաւ:

— Խնդրում եմ ներհեց ինձ, թանկագին հիւր, — ասաց Անգլիկոսը բարձրաձայն, — Անն եղբայր կրկին արեւել ինձ, իսկ ես գիմում եմ ղեկի արշաւանք: Այս ասելով, առանց պատասխանի սպասելու, արագութեամբ թր-նու ու նստեց թաթար վրայ:

Գեղեցիկ, տաքարիւն նստեցը, կարծես թէ պարծնելով իւր հեծնաւով, մի քանի պտույտներ արաւ բակի մէջ:

յատաճել ջրանցքների բացման խնդիրը մինչ որ հանգամանքներն աւելի բարե-րաստիկ լինեն:

Ի նկատի ունենալով Անգլիայում ներկայումս կատարուող ազդեցական, Գարգանէլի ամբողջութիւնների սուս սպաների ձեռքով եղած քննութիւնը վկայում է նաեւ, որ Ռուսիան կրպաշտակի թիւրքային, եթէ անգլիացիները վճռեն պատերազմի դուրս գալու վերջինիս ղեկ:

«National Zeitung»-ը համոզում է, որ Ռուսիայի վճռական գործողութիւնը կրտսիկ Անգլիային խելքի գալու վերջ-նականապէս:

«Հակառակ ղեկը, — ասում է նա, — իւր կատարելապէս առանձնացումը. ցա-մարային ուժեղ զօրքի քաղաքականութիւնը և նաւատորմի թիւրքայինները, որ իրենք անգլիացիները չեն թագցնում, կրտսիկ Անգլիային ղեկի կատարելապէս պատուութիւն մինչև անգամ եթէ իսկա-կան պատերազմ էլ չլինի:

ԳՐՈՆԻԿՈՆ

Է. Ջ. Մ. Ե. Մ. Ե. Մ. — Ինչպէս յայտնի է, ճեմա-րանի տեսուչ պ. Գոստանեանը անցեալ ձմեռ իւր պաշտօնը ձգել և քննել էր իւր գործընկեր Պետերբուրգ. Այնուհետեւ այս յունիսին բժշկուելու համար գնաց Վեննա և այնտեղից օգոստոսին վերա-դառնալով հանգստանում էր Արաբիո-մանում: Այժմ, երբ ամեն դպրոցներում պէտք է որ կանոնաւոր ուսումն սկսած լինի, պ. Գոստանեանը նոր է միտք բերել ճեմարանը, և այս սեպտ. 10-ին թէ 12-ին հետագայից է քաշուած Թիֆլիս և ուսուցիչներ որոնում... Ինչպէս երեւում է ճեմարանի համար չեն ուսուցիչները, այլ ճեմարանն է ուսուցիչնե-րի համար:

Թիֆլիսից մինչև Գոշոր ամբարանքը երկաթուղու գիծ անցկացնելու մասին, ինժեներ Իսայի և ընդ. առաջարկած ծրագրեր, «Նով. Օր.» լրագրի ասելով, արդէն հասնում էին վտել ճանապարհ-ների հաղորդակցութեան միջոցառու-թիւնից: Այդ գիծն սկսելու է 11 վերստ երկարութիւն և առաջիկայ գա-ր-

Իսկապէս նստողն էլ գեղեցիկ էր. բարձրահասակ, վայելչակազմ, լայն թիկունքով և դուրս բնկած կրծքով. նրա խ-րաքանչիւր շարժումը արտայայտում էր սքանչելի, կարողութիւն: Նրա անսահման գեղեցկութիւնը գրաւել էր անգղայ մուլա-յի ուշադրութիւնն անգամ: Երկու ժա-մանակ մուլան նայում էր սրբաշու հե-ռացող չիգիթի ետեւից, մինչև որ նա անյայտացաւ: Կարծես թէ ճակատագրե-րը իրեն նպատակւած էր խաղաղանկ մուլայի գիտատրութիւնները իրագործելուն: Եւ այնքան մնաց միայն մի եղբայր, հետաւորաբ հեշտ էր իւր գիտատրու-թիւնը իրագործել, անսահման բերկ-րութեամբ մտածում էր մուլան:

Տուն մալիք, բարի հիւր, և եղիք ինչպէս քո տանը, — ասաց Ջան-Ղիշը մուլային:

Խոնարհ ողջունելով և ըթի տակ շը-նարհակալական խօսքեր փնթփնթալով, տան արեւը յետեւից մուլան:

Իշխան եղբայրներն ամբար էին և սիրում էին ազատ ապրելը. ազատու-թեան համար նրանք պատրաստ էին իրենց կիսանքն տեղում գտնելու: Իշխան Ջան-Ղիշը նրանի հիւրին առաջնորդեց տաճկական ճաշակով սարքած տախտի կրայ նստելու: Տեղական սովորութեան համաձայն, իշխանը հիւրի այդ կողմե-րը գալու պատճառը չհարցրեց, բայց մուլա-Սալիմը ինքը պատմելով բաւա-կանութիւն տուաւ տանտիրոջ հետա-քրքրութեանը:

— Չարիք է, կատարելաշարիք է, երբ միեւնոյն բանին երկու անձնաւորութիւն է արեւապետում, — խօսեց խորամանկ

նանք ձեռնամուխ են լինելու կառուց-ման: Գծի ծախքը սրբաշու է 250 հա-զար ռուբլի, իսկ կայարանի շինութեան համար — 50 հազ. ռուբլի:

Անգլիայի տնտեսական գրութիւնը այնքան կրթական է, որ մինչև ան-գամ անկարող է հանդիսանում գինուոր-ների համար վարձուած բնակարանների վարձը վճարելու: Այդ հարցը պարզելու համար Թիֆլիսի նահանգապետը ուղար-կել է Անալիսիա առանձին յանձնարա-րութեանց աւագ պաշտօնեայ Թաթո-սեանին:

Այն քաղաքներում, ուր մինչև օրս քա-ղաքային գործերը օտարականութիւն է վարում, կրճատուած քաղաքային ինք-նավարութիւն կըմտցուի 1898 թուականից մէ վաղ:

Թոյլ է տրուած գիւղացիներին ան-վճար տոմսակներ ստանալ նիժնի-նով-գորդի համառուական ցուցահանգէսը գնալու համար:

Պետերբուրգի նահանգի առաջ լիւզա-ցիների միջև մի շատ միջնորդական ե-րեւոյթ է նկատուած վերջերս: Օրերումս այդ նահանգի վոյստների վեց ժողով-ներում առաջին անգամ որոշում են կայացրել տոգանները առնել արեւոց-գոլութեան համար: Տուգաններից գոյա-ցած գումարը գործ է դրուելու անգա-կան պարտքների վիճակը բարելաւելու վրայ:

Մեր գիւղացիները, արդեօք, օրինակ կառնեն նրանցից:

Բանասիրի գլխաւոր վարչութիւնը մեղաւորութեան ուսուցումն է մըտ-ցնում այն գաղութներում, որոնք յատ-կացուած են անշտափառա յանցագործ-ների համար:

Ղարսի երկաթուղու կառուցումը կը-րիայի քայլերով է առաջ գնում: Այլա-ւոր պատճառն այն է, որ կապաւորուեցրը բաշտուորներին չեն վճարում ժամանակին իրենց արդար վարձը, որից նրանք հարկադրուած չեն կամենում այլեւ աշ-խատանքներ շարունակել:

Սալիմը, — իմ ոյժից շատ վեր էր հա-կաւորողը հետ մըցելը, այդ պատ-ճառով էլ որոշեցի ձեռք նրանց բոլո-րովին և պողթիկ ձեռք մօտ, յուսով եմ որ վարմունքովս ոչոքի վնաս չեմ պատ-ուել:

Հետաքրքրուած տան ակնից բոլոր եղիւթեան մասին մանրամասն հարց ու փոք ձեռք: Խորամանկ մու-լան օգուտ քաղելով տան տիրոջ միա-մտութիւնից, մի ահագին պատմութիւն հնարեց և ամբողջ խօսակցութեան մի-ջոյնի շատ անգամ կրկնեց որ բոլոր-վին անկարելի է երկու հօգով միեւնոյն բանին տիրապետել, աւելի լաւ է բոլո-րովին խորտակել, ոչնչանալ, — աւե-ցրեց նա, — քան թէ բաժանել սեպհա-կան իրաւունքներին ուրիշի հետ:

Մուլա Սալիմի խօսքերն ունեցան ի-րենց ազդեցութիւնը. իշխանի սրտի խորքում օձի պէս գալարում էր այս չար միտքը: «Նա շատ իրաւացի է, շար-ժէ իշխանութիւնը բաժանել. աւելի լաւ է միայնակ իշխել...»:

— Չնայելով, որ խանը միեւնոյն իրա-ւունքներն ու իշխանութիւնը ինձ էլ էր տուել, ինչպէս և իմ օտորին, իշ-խանի մտածմունքն ընդհատելով շարե-նակեց մուլան, — սակայն տեսնելով, որ անհնար պիտի լինի ազատ միայնակ տիրել, այդ պատճառով որոշեցի բոլո-րովին ձգել և հեռանալ: Իսկ չփորձե-ցիք արդեօք ոչնչացնել ստիւիդ, — հարց-րեց տան տէրը:

Սալիմի փոքրիկ աչքերն ուրախութիւ-նից կայծ կըբռնեցան, բայց նա իւր ուրախութիւնը զգալով ասաց.

— Փորձել եմ, բայց նա ինձանից

Մտադրութիւն կայ առաջիկայ 1897 թուից երկաթուղային բոլոր գծերի վրայ III կարգի ննջարան-վագոններ բանեցնելու, որոնք յարմարեցրած կը-լինին սովորական վագոններում նոր սխառնով:

Միւր գրում են. — Անցեալները Թիֆ-լիսի հաւաքար կոչուած քաղաքամասով անցնելու մեղ վրայ շատ արտա-ւորութիւն թողեց այն երեւոյթը, որ բաղձալի հոյ տղաներ և աղջիկ-ներ փողոցներում վազվելով, կիտտո, զգոգուած մտքով գոռելի հայհայտնե-րն էին թափում միմեանց վրին: Մի բանիս վրայ դպրոցական հագուստ նկատեցինք և այդ բանը աւելի եւ խորը աղքատութիւն ունեցաւ մեզ վրայ: Երե-ւում է որ այդ քաղաքամասի հայ ծնող-ներն ամենին գաղափար չունին ըն-տանեական կրթութեան մասին: Հե-տաքրքրելով իմանում ենք, որ բաղ-մաթիւ երկխաները զուրկ են մեծու-դպրոցական ուսումից և փողոցներում են ստանում իրենց կրթութիւնը: Ո՛վ պէտք է ուշադրութիւն դարձնի այս ցաւալի երեւոյթի վրայ:

Ս. Է. Ջ. Մ. Ե. Մ. — Երբ ուսուցիչ հրա-ւիրուեցան պ. պ. Փ. Վարդանեան և Ս. Մանգլինեան, առաջինը հրաժարուել է, եթէ պ. Մանգլինեանը համաձայնի գալ «Արարատ»-ի խմբագրութիւնը վեհա-փառ Կաթողիկոսը յանձնելու է նրան: Ուսուցիչների մէջ մեծ իրարանցում էր ընկել սրանց հրաւիրելու պատճառով, բայց հիմա քիչ հանգստացան, լսելով առաջինի հրաժարուելը, որովհետեւ իրենք քիչ փող պէտք է ստանան Վեհ. Կա-թողիկոսը ուսուցիչներին դասերը քա-ցրել է և այդ բանը վերջովեցրել է նրանց, որովհետեւ շարաթական երեսուն դաս ունեցողը այժմ պէտք է սեննայ միմիայն քսան դաս: Հայոց եկեղեցու պատմութեան դասը չի աւանդուած: 24 խանք աւանդող չկայ, թէ աւանդող կայ և միայն փող է ուղարկ, կան նշա-նաւոր առաքելականք, որ աւանդող չի-նելու համար թէ ինչու, այնպէս էլ մնացած են:

Ս. Մ. Ե. Մ. Ե. Մ. — Սեպտեմբերի 8-ին

շատ զօրեղ է, իսկ ես չցանկանալով նրանցից յողթուել, հեռացաւ յորհորդին: — Օ... 2... Սիւնիկը ես, քո տեղը որ լինէի, այդպէս չէի վաւորել, — մտա-ծելով սուսը տան տէրը և իւր հայիաց-քը ձեռք սակիթելով ասեղնադրած ոտնամանները ծայրէր:

Հիւրն իշխանի արտասանած վերջին խօսքերն շլուկ ձեռքերից: Երկպառա-կութեան սերմն արդէն ձգուած էր, այդ նկատեց մուլա Սալիմը և նրա ա-նաբզ հոգին հրճուեց:

— Երբեք եմ Այլահի ամենակարող գործութիւնով, որ իմանութեան արագու-սին պիտի արժանանամ, — խորը մտայ ծով իշխանին նայելով փթփնթաց Սա-լիմը:

Երկար ժամանակ նրանք խօսակցեցին, մինչև որ պատրաստուեց ընթերցելու: Իշ-խանը իւր հիւրին լաւ կշտացնե-լուց յետոյ, առաջնորդեց նրան ղեկի ննջարան, իսկ ինքը վերադարձաւ: Նը-րա ուղեղը ծանր մտածմունքներից յոգ-նած էր. շարաթա հիւրի ձգած չար սերմերը օրդի պէս կրծում էին իւր սիրտը:

Մանկայն օր նրանք միեւնոյն նիւթի վրայ էին խօսում և իւրարանջիւր ան-գամ երբ բաժանուած էին, իշխանը ըզ-գում էր որ իւր մէջ մի տեսակ փոփո-խութիւն է կատարուած: Մուլան նկա-տում էր իշխանի ներքին աշխարհում տեղի ունեցող կռիւր և պատում էր վախճանին, որը նախապէս գուշակի էր. իսկ վախճանը շատ էլ չուշացաւ:

(Վերջը միւս անգամ)

Տ. ի. թ.

40 արածարտիկ 9 չար և 1 մեծ

ղրութեան մէջ, թէպէտ հին նստաւրանի

Ի նկատի առնելով, որ լուրեր են տարածված, անգիրական նախախումբներում է փորձել ներս խռժիլու Դարձանել, սուտաց հեղինակաւոր շրջաններում ստում են, թէ Անգլիային պէտք է յայտնի լինի, որ Վեննայում և Քրիստալում եղած խորհրդակցութեան ժամանակ որոշուած է ընդդիմադրել բրիտանական կառավարութեան այդպիսի գործողութեան: Աւստրա-ունգարիան և Գերմանիան պատրաստակամութիւն են յայտնել այդպիսի դիպուածում լիազօրութիւն առաւ Ռուսիային, որ սա բոլոր անհրաժեշտ միջոցները ձեռք առնէ Թիւրքիայի պահպանման համար: Ըստ մեթոքիսի, դրանով է բացատրւում, որ մարքիզ Սլաւոյին յանկարծ փոխել է իւր քրոնտուր:

Դեռ մօտիկ անցեալներում Իզէյ-բէյ
մի հասարակ ուսուցիչ էր սուլթանական
լիցէօնում Ղալաթա-Սերայում. Աբդու

ԼՈՆԴՈՆ.—«Times»-ին հաղորդում էր
Պարիզից, Տեղական շրջաններում հա-
մարձակ պատմում են, որ խրդիլը մե-
նախագիծ է տարել Եւրոպա եղիպտոս
անկախութիւնը հրատարակելու վերա-
բերմամբ, Այդ նախագիծը, ասում
«Times»-ը—մշակուած է կղել խրդիլ
ցուցման համաձայն, հինգ պաշտօնա-
տար անձեքի հետ միտսին, որոնք յայտ-
նի են դառնի իրենց սարքած ինտրիգ
ների պատահաւով գոյութիւն ունեցող
կարգիքի դէմ։ Այդ լուրը, որ անկախ
անհիմն չէ, վրդիպեցուցիչ աղղեցութիւն
է անում և տպացուցանում է, որ գաղա-
նի փորձիք են անում անգլիական
ռեֆորմների ոչնչացման համար։ Այլի-
տառտունների թիւր մեծ չէ և զբան-
դործելու կղանալը հաւանութիւն չէ
գտնում տեղական ժողովրդի ամենալա-
զասակարգիքի կողմից, յայց օգտու-
են իւրգլիի սղորմածութիւնից, Թէպէ-
իւրգլիի հաւատացնում է, թէ ինքը մը-
տաղիք է հանգստանալ Զուիցիերիայում
բայց նա գնաց Պարիզ և այնտեղ տե-
սակցութիւն ունեցաւ Հաննոտոյի հետ։

